

OBSAH

1. Kapitoly z maďarsko-slovenských kultúrnych dejín.....	2
2. Kapitoly zo súčasnej maďarskej literatúry.....	4
3. Kapitoly zo súčasnej maďarskej literatúry.....	6
4. Kreatívne písanie a umelecký preklad.....	8
5. Maďarsko-slovenská kontrastívna terminológia.....	10
6. Maďarsko-slovenský bilingvizmus na Slovensku.....	12
7. Maďarský jazyk a kultúra.....	14
8. Odborný preklad 1.....	17
9. Odborný preklad 2.....	19
10. Praktická štylistika v maďarskom jazyku.....	21
11. Praktické cvičenia z konzekutívneho tlmočenia.....	24
12. Prekladový proseminár.....	26
13. Simultánne tlmočenie.....	28
14. Tvorba a kritika umeleckého prekladu.....	30
15. Výskum toponým v bilingválnom prostredí.....	32
16. Výskum toponým v bilingválnom prostredí.....	35
17. Základy bilingvizmu.....	38

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/KMSKD/22	Názov predmetu: Kapitoly z maďarsko-slovenských kultúrnych dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín + príprava referátu 10 hodín + samoštúdium a príprava na test 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a písomná skúška. V priebehu semestra vypracuje študent projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na hodine. Na konci semestra absolvoje študent písomnú skúšku (max. 100 bodov, min. 70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95 %, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent nadobudne teoretické vedomosti o maďarských a slovenských dejinách v stredoeurópskom kontexte. • Študent má prehľad o jednotlivých historických obdobiach. • Študent dokáže hodnotiť udalosti jednotlivých historických období. • Študent pozná dejiny maďarskej menšiny na Slovensku.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Štefan I. a vznik uhorského štátu. Uhorsko v stredoveku. Arpádovci (895–1301). Vpád Tatárov. • Anjouovci: Karol Robert a Ľudovít Veľký. • Uhorsko v 15. storočí. Matej Korvín a zlatý vek Uhorska: humanizmus a renesancia. • Bitka pri Moháči a rozdelenie Uhorska. Reformácia a protireformácia. Proti-habsburské povstanie. Habsburgovci v 18. storočí: obdobie reforiem a osvietenstvo. • István Széchenyi a Lajos Kossuth: dve cesty k modernizácii Uhorska v 19. storočí. Revolučné roky 1848/1849. • Uhorsko po rokoch 1848/1849. Bachov absolutizmus. Rakúsko-uhorský dualizmus (1867–1918). • I. svetová vojna a trianonská zmluva. Vznik Československej republiky. • Postavenie maďarskej menšiny v Československu • Slovensko a Maďarsko počas II. svetovej vojny. Holocaust. Deportácia, výmena obyvateľstva.	

- Komunizmus v Maďarsku. Rákosiho komunistická diktatúra medzi rokmi 1947-1956. Protikomunistická maďarská revolúcia v roku 1956. Alexander Dubček. 1968. Vpád vojsk Varšavskej zmluvy do Československa. Normalizácia a režim Husáka.
- Nežná revolúcia. 1989. Slovensko po roku 1993. Maďarská republika po roku 1990.
- Dejiny Maďarov na Slovensku po roku 1918.
- Zástava nášho prežitia, Csemadok. Dejiny maďarského herectva na Slovensku. Maďarská publicistika na Slovensku. Maďarské mládežnícke organizácie na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BERTÉNYI, I. – GYAPAY, G. 1997. Magyarország rövid története. Budapest: Maecenas.

ENGEL, P. 1990. Magyarok Európában II. Beilleszkedés Európába a kezdetektől 1440-ig. Budapest: Háttér Lap- és Könyvkiadó.

FAZEKAS, J. – HUNČIK, P. 2004. Magyarok Szlovákiában (1989–2004). Összefoglaló jelentés. A rendszerváltástól az Európai Unió csatlakozásig (1.kötet). Somorja–Dunaszerdahely: Fórum Kisebbségkutató Intézet–Lilium Aurum Könyvkiadó. (<https://mek.oszk.hu/02400/02447/02447.pdf>)

GLATZ, F. (ed.). 2000. A magyarok krónikája. Budapest: Magyar Könyvklub - Officina Nova.

HAJÁK SZABÓ, M. 2019. A felvidéki magyarság a 21. században (Esszék, tanulmányok). Nap Kiadó.

KOSÁRY, D. 1990. Magyarok Európában III. Újjáépítés és polgárosodás 1711-1868. Budapest: Háttér Lap- és Könyvkiadó.

KOVÁČ, D. 2011. Szlovákia története. Bratislava: Kalligram.

NEMESKÜRTY, I. 2001. Mi, magyarok (Történelmünk ezerszáz éve). Budapest: Akadémiai Kiadó.

ROMSICS, I. 2005. Magyarország története a XX. században. Budapest: Osiris Kiadó.

SIMON, A. 2014. Magyar idők a Felvidéken 1938–1945. Az első bécsi döntés és következményei. Budapest: Jaffa Kiadó.

SIMON, A. 2018. Csak álltunk és sírtunk – Az első bécsi döntés napjai a kortársak szemével. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet. (https://www.academia.edu/40466945/Simon_Attila_szerk._Csak_%C3%A1lltunk_%C3%A9s_s%C3%ADrtunk._Az_els%C5%91_b%C3%A9csi_d%C3%B6nt%C3%A9s_napjai_a_kort%C3%A1rsak_szem%C3%A9vel._Somorja_F%C3%B3rum_Kisebbs%C3%A9gkut%C3%B3_Int%C3%A9zet_2018._164_p_in_F%C3%B3rum_T%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi_Szemle_2019_1_155-157.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 15.05.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/KAPSML/22	Názov predmetu: Kapitoly zo súčasnej maďarskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval(a) (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + riešenie seminárnych zadaní 10 hodín + samoštúdium a príprava na prezentáciu 14 hodín. Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, riešenie seminárnych úloh. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda teoretický rámec literárno-spoločenskej situácie príslušného obdobia • Študent sa orientuje v jednotlivých smeroch a prúdoch súčasnej maďarskej literatúry. • Študent dokáže orientovať sa v tvorbe popredných súčasných maďarských prekladateľov • Študent je schopný aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti i praktické zručnosti a interpretovať vybrané diela súčasnej maďarskej literatúry. • Študent komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich s vedeckou teóriou.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Literárne obdobie, temporalita, kánon, generácie, literárne smery v súčasnej maďarskej literatúre. • Literárne inštitúcie, časopisy, vydavateľstvá, literárny život. • Literárna postmoderna, metamoderna. • Poprední autori súčasnej maďarskej lyriky: L. Parti Nagy, J. Térey, Sz. Borbély, I. Kemény, D. Varró. • Ženský kánon - lyrika: Zs. Rakovszky, K. Tóth, V. Erdős. • Súčasné spisovateľky: É. Bánki, A. Tompa, R. Halász. • Trauma a identita v próze: I. Kertész, P. Nádas, Sz. Borbély. • Magický realizmus: L. Márton, Á. Bodor, L. Krasznahorkai. • Podoby súčasného románu: L. Darvasi, L. Garaczi, P. Závada, K. Grecsó. • Dramatická tvorba: P. Kárpáti, Cs. Székely, B. Pintér. • Nové médiá. Internetová kultúra, elektronická literatúra, Facebook a nové kanonizačné stratégie.	

- Súčasn  tendencie v umeleckom preklade.
- Popredn  prekladatelia v súčasnej maďarskej literatúre.

Odpor chan  literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyu čovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAZS NYI, S. 2018. N das P ter. Budapest: Jelenkor.

B NUS, T. 2002. Garaczi László. Pozsony: Kalligram.

DOBOS, I. - SZEGEDY-MASZ K, M. (ed.) 2003. Kánon  s kanoniz ci . Debrecen: Csokonai Kiadó.

CSEHY, Z.-POLGÁR, A. (ed.) 2014. Tr pusok, Facebook, költészet. Dunaszerdahely: Media Nova M

GINTLI, T. 2010. Magyar irodalom. Budapest: Akadémiai Kiadó.

HANSÁGI,  . 2003. Klasszikus - korszak - kánon. Budapest: Akadémiai Kiadó.

JÓZAN, I. (ed.) 2008. A m ford tas elveiről. Magyar fordításelméleti szöveggyűjtemény. Budapest: Balassi Kiadó.

NÉMETH, Z. 2006. Parti Nagy Lajos. Pozsony: Kalligram.

NÉMETH, Z. 2009. A magyar irodalom története 1945-2009. Banská Bystrica: FHV UMB.

NÉMETH, Z. 2012. A posztmodern magyar irodalom hármas stratégiája. Bratislava: Kalligram.

POZSVAI, Gy. 1998. Bodor Ádám. Pozsony: Kalligram.

Radnóti, Zs. 2021. Megmozdult irodalom. Budapest: Kossuth Kiadó.

SZIRÁK, P. (ed) 2001. A magyar irodalmi posztmodernség. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

THOMKA, B. 2007. Prózai archívum. Szövegközi műveletek. Budapest: Kijárat Kiadó.

Jazyk, ktorého znalost' je potrebn  na absolvovanie predmetu:

maďarsk  jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkov  počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyu j ci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD., Dr. habil. PaedDr. Žofia B rcziov , PhD., doc. Mgr. Gabriela Petres, PhD., Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/KAPSML/22	Názov predmetu: Kapitoly zo súčasnej maďarskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval(a) (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + riešenie seminárnych zadaní 10 hodín + samoštúdium a príprava na prezentáciu 14 hodín. Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, riešenie seminárnych úloh. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda teoretický rámec literárno-spoločenskej situácie príslušného obdobia • Študent sa orientuje v jednotlivých smeroch a prúdoch súčasnej maďarskej literatúry. • Študent dokáže orientovať sa v tvorbe popredných súčasných maďarských prekladateľov • Študent je schopný aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti i praktické zručnosti a interpretovať vybrané diela súčasnej maďarskej literatúry. • Študent komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich s vedeckou teóriou.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Literárne obdobie, temporalita, kánon, generácie, literárne smery v súčasnej maďarskej literatúre. • Literárne inštitúcie, časopisy, vydavateľstvá, literárny život. • Literárna postmoderna, metamoderna. • Poprední autori súčasnej maďarskej lyriky: L. Parti Nagy, J. Térey, Sz. Borbély, I. Kemény, D. Varró. • Ženský kánon - lyrika: Zs. Rakovszky, K. Tóth, V. Erdős. • Súčasné spisovateľky: É. Bánki, A. Tompa, R. Halász. • Trauma a identita v próze: I. Kertész, P. Nádas, Sz. Borbély. • Magický realizmus: L. Márton, Á. Bodor, L. Krasznahorkai. • Podoby súčasného románu: L. Darvasi, L. Garaczi, P. Závada, K. Grecsó. • Dramatická tvorba: P. Kárpáti, Cs. Székely, B. Pintér. • Nové médiá. Internetová kultúra, elektronická literatúra, Facebook a nové kanonizačné stratégie.	

- SúčasnÉ tendencie v umeleckom preklade.
- Poprední prekladatelia v súčasnej maďarskej literatúre.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAZSÁNYI, S. 2018. Nádas Péter. Budapest: Jelenkor.

BÓNUS, T. 2002. Garaczi László. Pozsony: Kalligram.

DOBOS, I. - SZEGEDY-MASZÁK, M. (ed.) 2003. Kánon és kanonizáció. Debrecen: Csokonai Kiadó.

CSEHY, Z.-POLGÁR, A. (ed.) 2014. Trópusok, Facebook, költészet. Dunaszerdahely: Media Nova M

GINTLI, T. 2010. Magyar irodalom. Budapest: Akadémiai Kiadó.

HANSÁGI, Á. 2003. Klasszikus - korszak - kánon. Budapest: Akadémiai Kiadó.

JÓZAN, I. (ed.) 2008. A műfordítás elveiről. Magyar fordításelméleti szöveggyűjtemény. Budapest: Balassi Kiadó.

NÉMETH, Z. 2006. Parti Nagy Lajos. Pozsony: Kalligram.

NÉMETH, Z. 2009. A magyar irodalom története 1945-2009. Banská Bystrica: FHV UMB.

NÉMETH, Z. 2012. A posztmodern magyar irodalom hármassztratégiája. Bratislava: Kalligram.

POZSVAI, Gy. 1998. Bodor Ádám. Pozsony: Kalligram.

Radnóti, Zs. 2021. Megmozdult irodalom. Budapest: Kossuth Kiadó.

SZIRÁK, P. (ed) 2001. A magyar irodalmi posztmodernség. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

THOMKA, B. 2007. Próza archívum. Szövegközi műveletek. Budapest: Kijárat Kiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD., Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziiová, PhD., doc. Mgr. Gabriela Petres, PhD., Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRPUT/22	Názov predmetu: Kreatívne písanie a umelecký preklad
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 75 hodín. Semináre 26 hodín + samoštúdium a riešenie seminárnych zadaní 39 hodín+ príprava na test 10 hodín. Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch. Záverečný test so 70%-ou úspešnosťou. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu a prezentuje výsledky. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent získa teoretické a praktické vedomosti v oblasti kreatívneho písania. • Študent identifikuje a interpretuje základné metódy umeleckého prekladu. • Študent sa vyzná v textotvorných postupoch, osvojí si rôzne naratívne postupy a stratégie. • Študent si osvojí rôzne umelecké postupy a výrazové prostriedky, rozvíja vlastné estetické postupy a estetické hodnoty. • Študent dokáže aplikovať získané vedomosti v praxi, vytvoriť text v rôznych žánroch. • Študent dokáže aplikovať vedomosti z oblasti kreatívneho písania v procese umeleckého prekladu.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Filozofia písania: prečo píšeme? Otázka inšpirácie v písaní. • Autor, text, čitateľ, kontext. • Začiatok in medias res. Získanie a udržanie pozornosti čitateľa. • Sebapopis, sebakonštrukcia prostredníctvom písania, prepísanie. • Zmysly a písanie - Zrak, sluch, čuch, chuť, hmat v písaní - Vysvetľovanie situácií pomocou zmyslového vnímania. Az érzékszervek és az írás. • Kompozícia, plot, naratívne prvky, varianty súčasného a minulého rozprávania a ich vplyv. • Postava a konflikt, fiktívne biografie. • Interakcia medzi postavami: literárny a filmový dialóg. Jednoduchý a komentovaný dialóg. • Prvky a vypracovanie opisu.	

- Žánre lyrického textu. Prekladové cvičenia.
- Epické žánre. Prekladové cvičenia.
- Dramatické žánre. Prekladové cvičenia.
- Kritika ako reflexia a interpretácia.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ACZEL, R. 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris Kiadó.

ALEXANDER, S. (ed.) 2010. Kezdő írók kézikönyve. Pécs: Alexandra Kiadó.

BEDECS, L. 2010. Mi volt a kérdés? Budapest: Kijárat Kiadó.

DOUBTFIRE, D. 1996. Creative Writing. Teach Yourself Books, London.

GESING, F. 2007. Kreatív írás. Budapest: Z-Press.

GYURGYÁK, J. 2000. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris, Budapest.

HELIKON 2015/1. Kreatív írás az Amerikai Egyesült Államokban. <http://realj.mtak.hu/6091/2/Helikon2015.1.pdf>

HORVÁTH, V. 2014. A vers ellenforradalma. A versírás és versfordítás tanulása és tanítása. BUDAPEST: MAGVETŐ.

HRDLIČKA, F. 2004. PRŮVODCE PO LITERÁRNÍM ŘEMESLE. PRAHA: VOTOBIA.

LAPPINTS, E. – PALKÓ, G. 2007. A SZÖVEGALKOTÁSI FELADATOK JELLEMZŐI. KÉZIRAT. BUDAPEST: OKTATÁSKUTATÓ ÉS FEJLESZTŐ INTÉZET.

NÁDASI, K. 2015. MAGÁNKIADÁS ELŐTT. A KREATÍV ÍRÁS ALAPJAIRÓL. BUDAPEST: E-KÖNYV.

SAMU, A. 2004. KREATÍV ÍRÁS. BUDAPEST: HOLNAP KIADÓ.

SINGLETON, J. – LUCKHURST, M. 2000. THE CREATIVE Writing Handbook. Second edition. London: Macmillan Press Ltd.

RAÁTZ, J. 2008. A kreatív írás gyakorlatai. Anyanyelv-pedagógia, 2008/3-4. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=128>

REDMOND, J. 2006. How to Write a Poem. Oxford: Blackwell Publishing.

VARGA, B. 2017. A siker tintája - Kalandos lépések az írói karrier útján. Budapest: Könyvmolyképző Kiadó Kft., 2017

VIDI, R. 2014. Írni bárki tud. Budapest: RitArt Academy Ltd.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRMSKT/22	Názov predmetu: Maďarsko-slovenská kontrastívna terminológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 125 hodín prednášky 26 hodín + semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 47 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a záverečný test. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu z maďarsko-slovenskej kontrastívnej terminológie (spracovanie 5 vybraných termínov formou terminologického záznamu a terminologický glosár) a prezentuje ju na seminári. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent nadobudne teoretické poznatky z kontrastívnej terminológie. • Študent dokáže analyzovať odborné termíny, porovnať maďarskú a slovenskú terminológiu. • Študent dokáže využiť poznatky v oblasti translatológie. 	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Základné otázky a pojmy terminológie, terminológia a nomenklatúra • Definície termínov; vzťah pojem - termín • Vlastnosti termínu (motivovanosť, systémovosť, ustálenosť, jednoznačnosť, presnosť, derivatívnosť) • Jazyková a pomenovacia štruktúra termínov • Jazyková podoba termínov v slovenčine a v maďarčine: podobnosti a odlišnosti • Internacionalizmy a domáce termíny v maďarčine a slovenčine • Terminologické slovníky a databázy, medzinárodné terminologické normy • Identifikácia termínov v texte, bežný význam a terminologický význam slov • Terminologický záznam a jeho štruktúra: výber heslového slova • Výber definície – vhodné a nevhodné zdroje • Analýza definície a porovnanie definícií v rôznych jazykoch • Štruktúra dvoj- a viacjazyčných glosárov • Prezentácia seminárnych prác 	
Odporúčaná literatúra:	

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
 CÍBIKOVÁ, I.: Terminologický manažment verejnosprávnej tematickej oblasti. Žilina: Edis, 2012.
 HORECKÝ, J.: Základy slovenskej terminológie. Bratislava: SAV, 1956.
 (https://www.juls.savba.sk/ediela/zaklady_slovenskej_terminologie/zaklady_slovenskej_terminologie.pdf)
 MASÁR, I.: Príručka slovenskej terminológie. Bratislava: Veda, 1991.
 SZABÓMIHÁLY, G.: A szlovák nyelvű és a magyar jogi terminológia helyzete Szlovákiában.
 In. Tamás D. M. – Szoatak Sz.: Terminológiastratégia és jogi alaptermusok a szomszédos országok nyelvén. Budapest : Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda, 2021. S. 129-155.
 (<https://www.offi.hu/sites/default/files/media/files/terminologiastrategia-129-155.pdf>)
 TAMÁS D: M.: Bevezetés a jogi terminológiába a terminológus szemüvegén át. Budapest: OFFI, 2019. (<https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/tamas-dora-maria-bevezetes-a-jogi-terminologiaba-a-terminologus-szemuvegen-at-2-kiadas/>)
 TAMÁS D: M. – SZOTÁK, Sz.: Terminológiastratégia és jogi alaptermusok a szomszédos országok nyelvén. Budapest: OFFI, 2021. (<https://www.offi.hu/offi-akademia/kiadvanyok/terminologiastrategia-es-jogi-alapterminusok-a-szomszedos-orszagok-nyelven>)
 WREDE, O. – ŠTEFČÍK, J. – DRLÍK, M. Úvod do terminológie a terminologickej práce. Metodické pokyny na vypracovanie terminologických záverečných prác. Nitra: FF UKF, 2016.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD., PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/TRMJU/22	Názov predmetu: Maďarsko-slovenský bilingvizmus na Slovensku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I., II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 75 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 23 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a odovzdanie seminárnej práce. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent krátky test (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent dokáže hodnotiť otázky materinského jazyka, dvojjazyčnosti a miešania jazykov, teoretický rámec additívnej a subtraktívnej dvojjazyčnosti národnostných menšín. • Študent nadobudne teoretické a praktické poznatky o variete maďarského jazyka na Slovensku. • Študent dokáže hodnotiť javy dvojjazyčnosti, pozná teoretický rámec zachovania dominantného jazyka u menšín.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Jazyk a spoločnosť, dvojjazyčné spoločnosti, charakteristika. • Maďarská národnostná menšina na Slovensku. • Definície dvojjazyčnosti, individuálny bilingvizmus, spoločenský bilingvizmus. • Základné pojmy dvojjazyčnosti, materinský jazyk a dvojjazyčnosť. • Typy dvojjazyčnosti, additívna a subtraktívna dvojjazyčnosť a národnostné menšiny. • Bilingválne kompetencie, jazykové kódy, zmena kódu, výber kódu, borrowings, heteroglossia. • Výskum dvojjazyčnosti s párom maďarčiny v Karpatskej kotline. • Databáza Termini. • Všeobecné otázky variability maďarského jazyka na Slovensku. • Súbor jazykových kódov maďarskej komunity na Slovensku.	

Štandardný jazyk, hovorový jazyk, nárečia, odborné jazyky.

- Interferencie na rôznych úrovniach jazyka – lexikálne, fonetické, morfológické a syntaktické výpožičky.
- Teória diglossie. Pluricentrizmus maďarského jazyka.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

CRYSTAL, D.: A nyelv enciklopédiája. Budapest: Osiris, 1998.

ČERNÝ, J.: Dějiny lingvistiky. Olomouc: Votobia, 1996.

FODOR, I.: A világ nyelvei. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1999.

KRUPA, V. – GENZOR, J.: Jazyky sveta v priestore a čase. Bratislava: Veda, 1996.

LANSTYÁK, I.: A magyar nyelv Szlovákiában. Budapest: Osiris, 2000.

LANSTYÁK, I. – SZABÓMIHÁLY, G.: Magyar nyelvhasználat – iskola – kétnyelvűség. Bratislava: Kalligram, 1997.

SZABÓMIHÁLY, G. (szerk.): Magyarok Szlovákiában VII. Nyelv. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2011.

HELTAI J. – OSZKÓ B. (szerk.) 20. Élőnyelvi Konferencia: Nyelvi repertoárok a Kárpátmedencében

és azon kívül. Károli Gáspár Református Egyetem BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszéke és az MTA

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 26.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 26.03.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRMJKM/22	Názov predmetu: Maďarský jazyk a kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 60 hodín Samoštúdium a analýza odbornej literatúry 28 hodín + príprava na štátnu skúšku 30 hodín + štátna skúška 2 hodín. Základnou podmienkou je úspešné zodpovedanie otázok z predmetu štátnej skúšky.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent vie využiť svoje poznatky v oblasti translatológie. • Študent ovláda tlmočenie, preklad z maďarčiny do slovenčiny a opačne. • Študent pozná najvýznamnejšie translatologické teórie, školy a ich predstaviteľov.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Prehľad dejín prekladu od antiky po súčasnosť; translatológia ako vedná disciplína; odkaz nitrianskej prekladateľskej školy (Prekladateľská činnosť v antike a stredoveku, kontrastívne porovnanie prekladateľských metód pri preklade sakrálnych a svetských textov, vývojové etapy prekladateľskej činnosti od 50. rokov minulého storočia po súčasnosť; profesijné (stavovské) translatologické organizácie; translatológia ako vedná disciplína; prínos nitrianskej školy do celosvetovej translatológie, inovácia modelu prekladateľskej činnosti v nitrianskej prekladateľskej škole, významné osobnosti nitrianskej prekladateľskej školy a ich diela; obsahová náplň a predmet skúmania translatológie, translatologické disciplíny, významné osobnosti slovenskej a svetovej translatológie). • Štýl prekladu, kritika prekladu (Makroštylistika a mikroštylistika prekladu, štylistické operácie v preklade, výrazová sústava a jej miesto v teórii prekladu, výrazová funkčnosť v preklade; kritika v systéme literárnej vedy a translatológie; žánre, funkcie, metódy kritiky; sekundárna analýza literárno-prekladovokritických textov, osobnosti kritiky prekladu, praktická kritika s vyústením do vlastného literárno-kritického pôsobenia). • Invariant, ekvivalencia a adekvátnosť z diachrónneho a synchronného pohľadu (Modifikácie uvedených translatologických kategórií v lingvistických, komunikatívno-pragmatických a kulturologicky orientovaných teóriách prekladu.) • Translačná typológia textov (Textotvorné kritériá, dominancia textovej funkcie ako klasifikačné kritérium.)	

- Najvýznamnejšie translatologické teórie, školy a ich predstavitelia (Lingvistické chápanie prekladu, systémové teórie, interdisciplinárna translatológia, funkcionálna translatológia a teória skoposu.)
- Teória umeleckého prekladu v interdisciplinárnej perspektíve (preklad ako komunikačný proces - model literárnej komunikácie a preklad, prekladateľ ako subjekt a expedient literárneho komunikátu, text prekladu v literárnej komunikácii, prekladovosť literárneho komunikátu, úloha čitateľa v prekladateľskej komunikácii, redaktor a tvorba prekladu; štruktúra prekladového textu - štruktúrna typológia jazyka a text prekladu, preklad a štýl, štylistický výklad ekvivalencie v preklade, typológia výrazových zmien v preklade).
- Špecifiká prekladu expresívnych (umeleckých) textov (komunikácia v štýle prekladu - štylistické postoje prekladateľa; odkrývanie nového štýlu a interpretačný postoj prekladateľa; výrazové konvencie príjemcu a text prekladu; semiotické aspekty prekladu - čas v preklade; medzikultúrny faktor v preklade; kontexty prekladu - vnútoliterárny preklad, medzitextové nadväzovanie, intertextualita; preklad špecifických translačných fenoménov - metafora, slovná hračka, okrídlené výrazy, frazeologizmy, reálie, vlastné mená).
- Špecifiká prekladu informatívnych (odborných) textov (odborný preklad v sústave vied o preklade; odborný jazyk verzus všeobecný jazyk; typológia odborného prekladu; špecifiká pri preklade odborného textu; terminológia ako vedná disciplína; termín a jeho vlastnosti; prekladateľské postupy pri preklade terminológie).
- Význam a klasifikácia prekladateľských pomôcok (Charakteristika a klasifikácia rôznych typov printových slovníkov, elektronické slovníky, glosáre, paralelné texty, konzultácie s odborníkom; úloha translačných softvérov v procese prekladu (použitie počítačov v preklade, práca s terminologickými databázami, najznámejšie translačné softvéry).
- Lexikografia a terminografia (lexikografia ako vedná disciplína; členenie lexikografie; vzťah k iným disciplinám; predmet výskumu; definícia základných pojmov; dejiny slovenskej lexikografie, bratislavská lexikografická škola, typológia lexikografických prác, jednojazyčné výkladové slovníky a ich mikro- a makroštruktúra, prekladová lexikografia a jej špecifiká - makro- a mikroštruktúra prekladových slovníkov; terminografia a terminológia).
- Jazykové a nejazykové ilokučné indikátory v tlmočení (Suprasegmentálne prvky, modalita, valenčná kombinatorika, syntaktické ukazovatele, suprasegmentálne prvky, somatický jazyk.)
- Interkultúrne rozdiely v jazykovej a nejazykovej komunikácii (Jazyková polysémia, sémantická konvergencia a divergencia, rozdiely v somatických prejavoch.)
- Typológia komunikačných udalostí (Výrazová sústava F. Miku, prototypové modely komunikačných udalostí na základe intencionálnosti a výrazových kategórií, ktoré ju rozvíjajú.)
- Interná a externá pamäť tlmočníka (Recepčné procesy, prototypová sémantika, teória scenárov a rámcov, príčiny neporozumenia, tlmočnícky zápis.)
- Techniky tlmočenia (Kontrastívny opis konzekutívneho a simultánneho tlmočenia podľa modelov D. Gila.)
- Tlmočnicke stratégie (Mentálne operácie v receptívnej a produktívnej fáze tlmočenia - inferencia, anticipácia, segmentácia, komprimácia, kondenzácia, explikácia a neutralizácia.)
- Komunikačné a psychologické špecifiká translácie (Nový prvok - translátor, zdvojenie zložiek komunikačnej situácie, sekundárnosť motívu, zdvojenie spôsobov formovania a formulovania myšlienky, komplexnosť translačnej činnosti, atď.)
- Translačná objednávka a translačná úloha (Organizačné a finančné podmienky realizácie transferu - kontakt s objednávateľom, prevzatie translačnej úlohy a prípravná fáza na vlastný proces tlmočenia.)
- Najvýznamnejšie tlmočnicke školy a teórie (Parížska škola D. Seleskovičovej a M. Ledererovej, model kapacitných nárokov D. Gila, významní jednotlivci v slovenskej i zahraničnej teórii a praxi tlmočenia.)

- Prierez dejinami tlmočenia od antiky po súčasnosť (Prvé zmienky o tlmočení, druhy tlmočenia v antike, stredoveku a novoveku, nástup simultánneho tlmočenia, významné osobnosti v dejinách tlmočenia, profesijné (stavovské) združenia.)

Odporúčaná literatúra:

- BOHUŠOVÁ, Z. : Neutralizácia ako kognitívna stratégia v transkultúrnej komunikácii. Banská Bystrica: DALI-BB, 2009.
- DEKANOVÁ, E.: Kapitoly z teórie a didaktiky prekladu odborných textov. Nitra: UKF, 2009.
- GROMOVÁ, E.: Úvod do translológie. Nitra: UKF, 2009.
- GROMOVÁ, E.: Teória a didaktika prekladu. Nitra: UKF, 2003.
- GROMOVÁ, E.– HRDLIČKA, M.: Antologie teorie odborného prekladu. Výběr z prací českých a slovenských autorů. Nitra – Ostrava: Repronis, 2003.
- GROMOVÁ, E. – MÜGLOVÁ, D.: Kultúra – interkulturalita – translácia. Nitra: UKF, 2005.
- GROMOVÁ, E.– RAKŠÁNYIOVÁ, J.: Translatologické reflexie. Bratislava: Book&Book, 2005.
- HOCHÉL, B.: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990.
- HREHOVČÍK, T.: Prekladateľské minimum. Bratislava: Iris, 2006.
- HRDLIČKA, M. – GROMOVÁ, E. (eds.): Antologie teorie uměleckého překlada (výběr z prací českých a slovenských autorů). Ostrava: Ostravská univerzita, 2004.
- KENÍŽ, A.: Preklad ako hra na invariant a ekvivalenciu. Studia Translatologica Bratislavensia 12. Bratislava: AnaPress, 2008.
- MAKAROVÁ, V.: Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava: Stimul, 2004.
- MÜGLOVÁ, D.: Komunikácia. Tlmočenie. Preklad alebo Prečo spadla Babylonská veža. Nitra: Enigma, 2009.
- MÜGLOVÁ, D.: Preklad v teórii a praxi cudzojazyčnej výučby. Nitra: UKF, 1996.
- NOVÁKOVÁ, T.: Tlmočenie: teória – výučba – prax. Bratislava: UK, 1993.
- RAKŠÁNYIOVÁ, J.: Preklad ako interkultúrna komunikácia. Bratislava: AnaPress, 2005.
- SABOLOVÁ, D. (ed.): Chiméra prekladania. Antológia slovenského myslenia o preklade. Bratislava: VEDA, 1999.
- VAJDOVÁ, L.: Myslenie o preklade. Bratislava: Kalligram, 2007.
- VILIKOVSKÝ, J.: Preklad ako tvorba. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 14.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. **Dátum schválenia:** 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRPOT1/22	Názov predmetu: Odborný preklad 1.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 100 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce 48 hodín. Podmienky: aktívna účasť na seminári, preloženie vybraných odborných textov (minimálne 4); vypracovanie seminárnej práce - preklad odborného textu v rozsahu 2 normostrán podľa vlastného výberu študenta s komentárom. Hodnotenie výkonu: obsahová stránka (informácie), jazyková stránka (gramatická, lexikálna, štylistická správnosť); pri všetkých hodnotených aspektoch treba dosiahnuť minimálne 70%-nú úspešnosť. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná charakteristické znaky administratívneho štýlu v slovenskom a v maďarskom jazyku. • Študent ovláda preklad gramatických konštrukcií, charakteristických pri administratívny štýl. • Študent pozná tlačené a elektronické zdroje (slovníky a vzorové texty), ktoré môže využívať pri preklade. • Študent dokáže preložiť najdôležitejšie druhy textov, ktoré sa používajú v oblasti verejnej správy.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristické znaky odborných a administratívnych textov v slovenčine a v maďarčine • Najdôležitejšie typy textov vo verejnej správe: žiadosť, podanie, rozhodnutie • Najdôležitejšie typy textov vo verejnej správe: zmluva, dohoda a pod. • Používanie terminologických slovníkov, databáz (vrátane viacjazyčných databáz Európskej únie) pri prekladaní textov • Používanie elektronických prameňov; webové stránky orgánov verejnej správy na Slovensku a v Maďarsku ako zdroj pre rešerš • Možnosti využívania strojových prekladačov (Google, DEEPL a pod.) pri prekladaní administratívno-právnych textov • Špecifiká prekladania pre občanov Slovenskej republiky a Maďarska	

- Preklad názvov rôznych legislatívnych textov (právných predpisov) v slovensko-maďarskej relácii
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny a naopak: pracovná zmluva
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny a naopak: príkazná zmluva
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny a naopak: nájomná zmluva
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny a naopak: rozhodnutie správneho orgánu I.
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny a naopak: rozhodnutie správneho orgánu II.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

KLAUDY K.: Nyelv és fordítás. Válogatott fordítástudományi tanulmányok. Budapest: Tinta, 2007.

SZABÓMIHÁLY G.: A kisebbségi nyelvhasználati törvény gyakorlati alkalmazása és a szlovák hivatalos (jogi-közigazgatási) szövegek magyarra fordításának kérdései. Lanstyák István – Simon Szabolcs szerk. Tanulmányok a kétnyelvűségről. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó, 2002, s. 169 – 200.

TOMÁŠEK, M.: Překlad v právní praxi. Praha: Linde. 1998.

VÁRNAI, J. – MÉSZÁROS, A: Fordítókalauz. Budapest: Tinta, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRPOT2/22	Názov predmetu: Odborný preklad 2.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 100 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce (48) Podmienky: preloženie vybraných odborných textov (minimálne 4); vypracovanie seminárnej práce: preklad odborného textu v rozsahu 2 normostrán podľa vlastného výberu študenta s komentárom. Hodnotenie výkonu: obsahová stránka (informácie), jazyková stránka (gramatická, lexikálna, štylistická správnosť) prekladu. Pri všetkých hodnotených aspektoch treba dosiahnuť minimálne 70% úspešnosť. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda základnú slovenskú a maďarskú terminológiu vybraných právnych odvetví. • Študent pozná základné legislatívne normy SR a MR. • Študent vie zostaviť glosár k vybraným témam. • Študent dokáže terminologicky správne preložiť vybrané typy právnych textov (zmluvy, vysvedčenia, certifikáty, uznesenia a pod.) 	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Problematika prekladania textov s právnou tematikou • Preklad úradných dokumentov: výpis z registra trestov, základná terminológia trestného práva v slovenčine a v maďarčine • Základná terminológia pracovného práva (Zákonník práce), preklad pracovnej zmluvy zo slovenčiny do maďarčiny • Využívanie paralelných prekladov legislatívy Európskej únie, preklad dohody o vykonaní práce z maďarčiny do slovenčiny • Obchodné právo, základné druhy zmlúv, vypracovanie glosára • Základná terminológia rodinného práva, preklad návrhu na rozvod zo slovenčiny do maďarčiny • Rodinné právo: uznesenie súdu o predbežnom opatrení (starostlivosť o dieťa) - preklad zo slovenčiny do maďarčiny 	

- Rodinné právo: dohoda o vysporiadaní majetkových záležitostí manželov po rozvode - preklad z maďarčiny do slovenčiny
- Správne právo, základná terminológia zákona o správnom poriadku
- Preklad rozhodnutia správneho orgánu SR zo slovenčiny do maďarčiny
- Preklad rozhodnutia správneho orgánu MR z maďarčiny do slovenčiny
- Administratívno-právne texty orgánov územnej samosprávy na Slovensku a v Maďarsku
- Prezentácia seminárnych prác

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

HORECKÝ, J.: O prekladaní terminológie. IN: Preklad spoločenskovedných textov, Bratislava: Slovenský literárny fond, 1978,

POPOVIČ, A. (red.): Preklad odborného textu. Bratislava: SPN, 1978.

KLAUDY, K.: Nyelv és fordítás. Válogatott fordítástudományi tanulmányok. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2007.

MACHOVÁ, M.: Právní překlad v praxi. Praha: Karolinum, 2016.

TOMÁŠEK, M.: Překlad v právní praxi. Praha: Linde, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TR/FUS/22	Názov predmetu: Praktická štylistika v maďarskom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 75 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 12 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 23 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V priebehu semestra vypracuje študent projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomnú skúšku (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95 %, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Ak sa študent nezúčastní alebo neuspje na riadnom alebo opravnom termíne, hodnotí sa stupňom FX.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent dokáže vymedziť predmet a základné pojmy zo štylistiky. • Študent pozná jazykové špecifiká funkčných štýlov. • Študent dokáže analyzovať text z jazykovo-štylistického hľadiska. • Študent aplikuje poznatky štylistiky pri analýze konkrétnych textov. Dôraz sa kladie predovšetkým na selekciu jazykových prostriedkov nocionálnych aj emocionálno-expresívnych. Súčasťou predmetu je aplikácia teoretických poznatkov v texte. Analýza ukážok z jednotlivých textov bude smerovať k objasneniu fungovania jazykových prostriedkov v jednotlivých štýloch. Pri rozbere ukážok sa využijú vedomosti študentov zo všetkých predchádzajúcich disciplín maďarského jazyka.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do štylistiky, základné pojmy. • Základné štylistické prostriedky. • Klasifikácia štýlov. Funkčné štýly v maďarčine, ich klasifikácia. • Kompozícia textu – základné pojmy. Makrokompozícia a mikrokompozícia textu. • Efektívnosť jazykového prejavu, jazyková kultúra a jazyková norma.	

- Administratívny štýl a jeho žánre. Vybrané písomnosti administratívneho štýlu.
- Náučný štýl a jeho žánre. Vybrané písomnosti náučného štýlu.
- Štýlotvorné činitele rečníckeho štýlu.
- Praktické písomnosti rečníckeho štýlu.
- Publicistické žánre a ich charakteristika.
- Žurnalistické žánre a ich charakteristika.
- Štylistické cvičenia.
- Záverečný test.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

HÁMORI, Á. 2012. „Tudunk mi normális hangnemben is társalogni”. Stílus, személyesség és egyezkedés az internetes fórumokon folyó társalgásban. In: Tolcsvai Nagy G. – Tátrai Sz. (szerk.): A stílus szociokulturális tényezői. Kognitív stilisztikai tanulmányok. Budapest: ELTE. 223–261. (http://real.mtak.hu/103911/1/Szociokult_vegleges.pdf).

KEMÉNY, G. 2002. Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába. Budapest: Tinta. (<https://docplayer.hu/11906102-Kemeny-gabor-bevezetes-a-nyelvi-kep-stilisztikajaba.html>).

MISTRÍK, J. 1997. Štylistika. Bratislava: SPN. (<https://ulozto.sk/file/mePdnLbb/mistrik-stylistika-1-pdf>).

PÉTER, M. 2005. Nyelv, stílus, költői beszéd. Válogatott tanulmányok. Budapest: Tinta.

PLÉH, CS. 1998. Mondatközi viszonyok feldolgozása: az anafora megértése a magyarban. In: A mondatmegértés a magyar nyelvben. Budapest: Osiris. 164–194.

SZIKSZAINÉ NAGY, I. 2007. Magyar stilisztika. Budapest: Osiris Kiadó.

SZIKSZAINÉ NAGY, I. 1999. Leíró magyar szövegtan. Budapest: Osiris Kiadó.

SZATHMÁRY I. – VÁRKONYI I. (szerk.). 1979. A szövegtan a kutatásban és az oktatásban. A kaposvári Tanítóképző Főiskola Kiadványai 2. – A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 154. Kaposvár–Budapest. (http://acta.bibl.u-szeged.hu/35725/1/szemiotikai_002_140-146.pdf).

TÁTRAI, SZ. – TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.). 2008. Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. Budapest: Tinta

Kiadó. (https://www.academia.edu/1463753/Sz%C3%B6veg_sz%C3%B6vegt%C3%ADpus_nyelvtan).

TOLCSVAI NAGY, G. 2001. A magyar nyelv szövegtana. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. 2006. Szövegtan. In: Kiefer F. (szerk.): Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai

Kiadó. 149–174.

TOLCSVAI NAGY, G. 1996. A magyar nyelv stilisztikája. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 15.05.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/TRPCT/22	Názov predmetu: Praktické cvičenia z konzekutívneho tlmočenia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 75 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce 23 hodín. Podmienky: Pre získanie kreditu je potrebné: aktívna účasť na seminári, vypracovanie seminárnej práce. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná základné otázky konzekutívneho tlmočenia. • Študent vie, ako sa má pripraviť na tlmočenie. • Študent pozná základné typy problémových situácií a vie ich riešiť. • Študent dokáže pretlmočiť krátke prejavy s odbornou tematikou.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Základné pojmy konzekutívneho tlmočenia • Pamäťové cvičenia a využívanie notačnej techniky • Špecifiká konzekutívneho tlmočenia • Príprava na tlmočenie a využívanie zdrojov • Spôsoby textovej komprimácie a explikácie pri konzekutívnom tlmočení • Problémové situácie pri tlmočení a ich riešenie • Verbálna a neverbálna komunikácia pri tlmočení • Protokol a tlmočenie • Tlmočenie prejavu s prezentáciou (sledovanie vizuálnych a auditívnych informácií) • Tlmočenie prejavu z oblasti sociálnej politiky • Tlmočenie prejavu, tematika: prihraničná spolupráca • Tlmočenie obchodného rokovania • Prezentácie seminárnych prác	
Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/	

FAZAKAS, N. – SÁROSI-MARDÍROSZ, K.: Bevezetés a tolmácsolási elméletébe. Kolozsvár (Cluj-Napoca): Scientia Kiadó, 2021.
 KENÍŽ, A.: Úvod do komunikačnej teórie tlmočenia. Bratislava: UK, 1980.
 G. LÁNG, Zs. Tolmácsolás felsőfokon. Budapest: Scholastica, 2002.
 NOVÁKOVÁ, T.: Tlmočenie: Teória – výučba – prax. Bratislava: UK, 1993.
 MAKAROVÁ, V.: Tlmočenie. Bratislava: Stimul, 2004.
 SZABARI, K.: Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 2002.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRPRP/22	Názov predmetu: Prekladový proseminár
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 75 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce 23 hodín. Pre získanie kreditov je potrebné: účasť na prednáškach, vypracovanie seminárnej práce - komentovaného prekladu podľa vlastného výberu študenta (tematika v súvislosti s diplomovou prácou študenta) Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent nadobudne teoretické a praktické poznatky o rôznych formách prekladu literárnych, publicistických a odborných textov. •Študent dokáže aplikovať získané poznatky v oblasti prekladu literárnych, publicistických a odborných textov. •Študent dokáže zaujať kritický postoj a posudzovať preklady.	
Stručná osnova predmetu: Cieľom seminára je preklad rôznych typov textov v slovenskom/maďarskom/nemeckom/anglickom jazyku podľa vlastného výberu študentov, vybrané texty budú analyzované a spracované podľa nasledovných kritérií: <ul style="list-style-type: none"> • rešers v súvislosti s vybraným textom • prekladateľská analýza východiskového textu - textové a mimotextové faktory • problematika normy (východiskový jazyk a cieľový jazyk) v konkrétnom texte • slovosled a aktuálne vetné členenie v slovenčine a v maďarčine a s tým súvisiace prekladateľské problémy • online slovníky a paralelné internetové korpusy, možnosti ich efektívneho využívania pri preklade • strojové prekladače a ich využívanie v prekladateľskej praxi • dodatočná úprava strojových prekladov – tzv. light post-editing a full post-editing • kontrola a editovanie prekladu	
Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/	

KABDEBÓ, L. et al.: A fordítás és intertextualitás alakzatai. Budapest: Anonymus, 1998.
KLAUDY, K.: A fordítás elmélete és gyakorlata. Budapest: Scholastica, 1994.
N. KOVÁCS, T. (ed.): A fordítás mint kulturális praxis. Pécs: Jelenkor, 2004.
POPOVIČ, A.: Teória umeleckého prekladu. Bratislava: Tatran, 1975.
SZABÓ, E.: A műfordítás. Budapest: Gondolat, 1968.
VAJDOVÁ, L. (ed.): Myslenie o preklade. Bratislava: Kalligram - SAV, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TR/SIT/22	Názov predmetu: Simultánne tlmočenie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 100 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce 48 hodín. Pre získanie kreditov sú potrebné: príprava textov na simultánne tlmočenie; úspešné zvládnutie cvičení; tlmočenie prejavov s vybranou odbornou tematikou zo slovenčiny do maďarčiny a naopak. Hodnotenie tlmočnickeho výkonu podľa nasledovných kritérií: obsahová stránka (vernosť originálnemu textu - informácie, jasnosť); formálna a jazyková stránka (gramatická a štylistická správnosť, vhodný výber lexikálnych prostriedkov, prítomnosť jazykových interferencií, tempo a súvislosť prejavu). Za jednotlivé hodnotené aspekty získa študent po 10 bodov (spolu 20 bodov), k absolvovaniu predmetu je potrebné dosiahnuť minimálne 70%-nú úspešnosť. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná špecifiká simultánneho tlmočenia. • Študent dokáže vyriešiť najčastejšie problémy pri simultánnom tlmočení. • Študent vie tlmočiť po terminologickej stránke menej náročné prejavy s tematikou zamestnanosti a trhu práce, ochrany životného prostredia, slovensko-maďarská cezhraničná spolupráca.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Špecifiká simultánneho tlmočenia, príprava na simultánne tlmočenie podľa charakteru podujatia • Cvičenia na rozdelenie pozornosti (súbežnosť percepcie a produkcie) • Cvičenia na anticipáciu • Notácia pri tlmočení, využívanie písaných podkladov pri simultánnom tlmočení • Tlmočenie - šuštáž • Tlmočenie jednoduchého textu so všeobecnou tematikou podľa výberu študentov - riešenie časového odstupu • Tlmočenie prejavu s nenáročnou politickou tematikou - možnosti komprimácie textu • Tlmočenie prejavu, tematika: ekologické výzvy v poľnohospodárstve • Tlmočenie prejavu: využívanie obnoviteľných zdrojov energie. • Tlmočenie prejavu: politika zamestnanosti na Slovensku, v Maďarsku a v iných krajinách EÚ	

- Tlmočenie vystúpení odborníkov na rokovaní o slovensko-maďarskej cezhraničnej spolupráci
- Tlmočenie: odborná prednáška
- Prezentácia seminárnych prác

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

FAZAKAS, N. – SÁROSI-MARDÍROSZ, K.: Bevezetés a tolmácsolás elméletébe. Kolozsvár (Cluj-Napoca): Scientia, 2021.

ČENKOVÁ, I. a kol.: Teorie a didaktika tlumočení I. Praha: Ústav translatologie FF, 2001.

KENÍŽ, A.: Úvod do komunikačnej teórie tlmočenia. Bratislava: FiF UK, 1986.

MAKAROVÁ, V.: Tlmočenie. Bratislava: Stimul, 2004.

ŠVEDA, P.: Vybrané kapitoly z didaktiky simultánneho tlmočenia. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TRPLT/22	Názov predmetu: Tvorba a kritika umeleckého prekladu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: priebežné hodnotenie (PH) Celková záťaž študenta: 100 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na záverečný test 48 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, pravidelná príprava, písomný test na konci semestra. V priebehu semestra študent pracuje podľa zadania vyučujúceho, v rámci seminárov pravidelne realizuje praktické aktivity z oblasti tvorby a kritickej reflexie umeleckých prekladov, na konci semestra absolvuje záverečný test so 70%-ou úspešnosťou. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70%. Hodnotenie: A = 100%–95%, B = 94%–90%; C = 89%–85%, D = 84%–80%, E = 79%–70%, FX = 69%–0%.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda terminologickú bázu výrazovej štylistiky. • Študent pozná výrazové osobitosti umeleckého štýlu a vie ich identifikovať a konfrontovať na rôznych úrovniach východiskového a cieľového textu. • Študent je schopný rôznych štylistických transformácií textu v rovine funkčných štýlov. • Študent vie posúdiť štylistickú príslušnosť daného textu, resp. jeho častí, dokáže identifikovať dominantné výrazové kategórie originálu a odhaliť tak prípadné posuny v preklade. • Študent vie posúdiť a kriticky reflektovať nedostatky umeleckých prekladov a prípadne navrhnúť iné riešenia. • Študent je schopný vytvoriť preklad kratšieho lyrického a epického textu do materinského jazyka, svoje tvorivé postupy vie odôvodniť na základe odborných argumentov.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Umelecký preklad ako interpretácia originálu. • Porovnávacia a konfrontačná štylistika ako východisko kritickej analýzy prekladu. • Výrazová teória štýlu F. Mika. • Systém výrazových kategórií a terminologické otázky kritickej analýzy prekladu. • Funkčné štýly a výrazové osobitosti umeleckého štýlu.	

- Významová a výrazová ekvivalencia v preklade.
- Výrazové a významové posuny v umeleckom preklade a ich kritická analýza.
- Špecifiká a rozdiely prekladu lyrických a epických textov.
- Štylistické konfrontácie umeleckých prekladov.
- Štylistické transformácie umeleckých prekladov.
- Výzvy prekladu dvojjazyčných umeleckých textov.
- Tvorba kompilačných a experimentálnych prekladov.
- Tvorba umeleckých prekladov a ich prezentácia.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BARNA, I. 2018. Pont fordítva. Budapest: Európa.

BENYOVSZKY, K. 2004. Stílus, interpretáció, hatás. František Miko stíluselméletéről. In: Sándor Anna – Vörös Ferenc (szerk.). Studia artis grammaticae et litterarum. Nyitra: Nyitrai Konstantin Egyetem, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, s. 146-161.

BENYOVSZKY, K. 2011. Odkrytie štylistického znaku. Nitra: FF UKF v Nitre.

HUŤKOVÁ, A. 2014. Štylistické zákutia prekladu a prekladania. Hradec Králové: Gaudeamus.

MIKO, F. 2001. Az epikától a líráig. Az irodalmi mű stilisztikai vizsgálata. Fordította: Zeman László.

Dunaszerdahely: Nap Kiadó.

MIKO, F. 2011. Aspekty prekladového textu. Nitra: FF UKF v Nitre.

POPOVIČ, A. (red.)1983. Originál – preklad. Interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran.

ZEMAN, L. 1993. Stílus és fordítás. Bratislava: Madách.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD., Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 14.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/VTBP/22	Názov predmetu: Výskum toponým v bilingválnom prostredí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava prezentácie referátu 6 hodín + príprava záverečnej seminárnej práce 18 hodín. Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, prezentácia referátu a záverečná seminárna práca z onomastiky na základe vlastného výskumu študenta.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent získa vedomosti o metódach výskumu toponým, nadobudne praktické zručnosti z oblasti onomastiky, osvojí si prácu s historickými mapami i schopnosť lokalizovať zemepisné názvy. • Študent pozná postupy onomastického výskumu, metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. • Študent je pripravený realizovať vlastný onomastický výskum. • Študent dokáže osvojené poznatky aplikovať v oblasti jazykovedy i vo vyučovacom procese. 	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Toponymá v systéme vlastných mien. Toponomastická terminológia. • Dejiny maďarských a slovenských toponymistických výskumov. • Metodika výskumu toponým. • Zdroje výskumu toponým. Toponymistické slovníky, archívne pramene, elektronické databázy. • Charakterizácia výskumného projektu Súbor maďarských toponým. • Metódy zbierania toponým, ich lokalizácia na mapách, digitalizácia korpusu. • Druhy toponým. • Vplyv jazykovej politiky na súbor oficiálnych toponým. • Neoficiálne, v živej reči používané toponymá. • Skúmanie motivácií vzniku toponým. • Používanie toponým v slovensko-maďarskom bilingválnom prostredí. • Vizualizácia zemepisných názvov. Toponymická krajina. • Prezentácia seminárnej práce na základe výskumov toponým v slovensko-maďarskom 	

bilingválnom prostredí.

Odporúčaná literatúra:

- BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>
- BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.
- BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf
- GYÖRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>
- HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.
- HLADKÝ, J. – ZÁVODNÝ, A. 2015. Hydronymia Žitného ostrova. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity.
- HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem. <https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>
- HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>
- HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.
- KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.
- KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- KRŠKO, J. 2005. Spracovanie hydronymie Slovenska (Metodické pokyny na spracovanie projektov Hydronymie Slovaciae). Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied. <https://www.ff.umb.sk/jkrsko/publikacna-cinnost.html>
- KRŠKO, J. 2014. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica: Belianum. <https://docplayer.org/31983208-Hydronymia-slovaciae-jaromir-krsko-spracovanie-hydronymieslovenska-metodicke-pokyny-na-spracovanie-projektov-hydronymie-slovaciae.html>
- MAJTÁN, M. 1996. Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava: Veda.
- MAJTÁN, M. 1998. Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773–1997). Bratislava: Veda. https://www.juls.savba.sk/nazvy_obci.html
- MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnevéadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Strana: 3

NÉVTANI ÉRTESÍTŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>

SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.

<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtert/article/view/2580/1827>

J. SOLTÉSZ, K.. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.

TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.

VALENTOVÁ, I. 2018. Lexika slovenských terénnych názvov (Konceptia lexikografického spracovania). Bratislava: Slovak Academic Press. https://www.juls.savba.sk/attachments/knizne_novinky/ltn.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 01.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/VTBP/22	Názov predmetu: Výskum toponým v bilingválnom prostredí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava prezentácie referátu 6 hodín + príprava záverečnej seminárnej práce 18 hodín. Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, prezentácia referátu a záverečná seminárna práca z onomastiky na základe vlastného výskumu študenta.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent získa vedomosti o metódach výskumu toponým, nadobudne praktické zručnosti z oblasti onomastiky, osvojí si prácu s historickými mapami i schopnosť lokalizovať zemepisné názvy. • Študent pozná postupy onomastického výskumu, metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. • Študent je pripravený realizovať vlastný onomastický výskum. • Študent dokáže osvojené poznatky aplikovať v oblasti jazykovedy i vo vyučovacom procese. 	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Toponymá v systéme vlastných mien. Toponomastická terminológia. • Dejiny maďarských a slovenských toponymistických výskumov. • Metodika výskumu toponým. • Zdroje výskumu toponým. Toponymistické slovníky, archívne pramene, elektronické databázy. • Charakterizácia výskumného projektu Súbor maďarských toponým. • Metódy zbierania toponým, ich lokalizácia na mapách, digitalizácia korpusu. • Druhy toponým. • Vplyv jazykovej politiky na súbor oficiálnych toponým. • Neoficiálne, v živej reči používané toponymá. • Skúmanie motivácií vzniku toponým. • Používanie toponým v slovensko-maďarskom bilingválnom prostredí. • Vizualizácia zemepisných názvov. Toponymická krajina. • Prezentácia seminárnej práce na základe výskumov toponým v slovensko-maďarskom 	

bilingválnom prostredí.

Odporúčaná literatúra:

- BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>
- BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.
- BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf
- GYÖRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>
- HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.
- HLADKÝ, J. – ZÁVODNÝ, A. 2015. Hydronymia Žitného ostrova. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity.
- HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem. <https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>
- HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>
- HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.
- KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.
- KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- KRŠKO, J. 2005. Spracovanie hydronymie Slovenska (Metodické pokyny na spracovanie projektov Hydronymie Slovaciae). Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied. <https://www.ff.umb.sk/jkrsko/publikacna-cinnost.html>
- KRŠKO, J. 2014. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica: Belianum. <https://docplayer.org/31983208-Hydronymia-slovaciae-jaromir-krsko-spracovanie-hydronymieslovenska-metodicke-pokyny-na-spracovanie-projektov-hydronymie-slovaciae.html>
- MAJTÁN, M. 1996. Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava: Veda.
- MAJTÁN, M. 1998. Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773–1997). Bratislava: Veda. https://www.juls.savba.sk/nazvy_obci.html
- MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnevéadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Strana: 3

NÉVTANI ÉRTESÍTŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>

SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.

<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtert/article/view/2580/1827>

J. SOLTÉSZ, K.. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.

TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.

VALENTOVÁ, I. 2018. Lexika slovenských terénnych názvov (Konceptia lexikografického spracovania). Bratislava: Slovak Academic Press. https://www.juls.savba.sk/attachments/knizne_novinky/ltn.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 01.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: UMJL/TRZBI/22	Názov predmetu: Základy bilingvizmu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 150 hodín prednášky 26 hodín + semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 26 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 44 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. V priebehu semestra vypracuje študent projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent identifikuje a interpretuje základné pojmy bilingvizmu, rozumie základným kategóriám fungovania jazykov v dvojjazyčnom prostredí, chápe vzťahy medzi spoločnosťou a jazyka a vie ich definovať. Vie interpretovať teoretické východiská a praktické aspekty bilingvizmu v menšinových podmienkach. Pozná a vie interpretovať proces fungovania jazykov v komunikácií, vie vyhodnotiť jazykový úzus vo vzťahu komunikačnej situácie a vie aplikovať svoje vedomosti so zreteľom na kontaktológiu a preklad. Rozumie, pozná a je vedomý dôležitosti používania menšinového jazyka v jednotlivých regiónoch, pozná a vie aplikovať základné pojmy bilingvizmu, pozná teóriu pluricentrizmu jazyka. Rozpozná javy variet maďarského jazyka. Pozná a interpretuje pojmy jazykový prestíž a stigmatizácie jazykových variet. Je vedomý problematiky jazykovej diskriminácie. Študent ovláda teoretický rámec aditívnej a subtraktívnej dvojjazyčnosti národnostných menšín, pozná dôležitosť týchto javov z hľadiska jedinca aj komunity. • Študent dokáže hodnotiť otázky materinského jazyka, dvojjazyčnosti a miešania jazykov, vie usúdiť vplyv spoločnosti na jav bilingvizmu. • Študent dokáže hodnotiť otázky materinského jazyka, dvojjazyčnosti a miešania jazykov, ovláda teoretický rámec aditívnej a subtraktívnej dvojjazyčnosti národnostných menšín, nadobudne 	

teoretické a praktické poznatky o varietách maďarského jazyka, dokáže hodnotiť problém identity a inakosti, bilingvizmu, multilingvizmu a monolingvizmu.

• Študent rieši projektové zadanie, prezentuje pred skupinou študentov výsledky vlastnej tvorivej práce, komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich s vedeckou teóriou. Kooperuje pri riešení praktických zadaní a prezentuje výsledky skupinovej práce.

Stručná osnova predmetu:

- Jednojazyčná a bilingválna spoločnosť - úvod. Základné kategórie fungovania jazyka v dvojjazyčnosti.
- Definície, druhy bilingvizmu. Praktické aspekty bilingvizmu v menšinových podmienkach, charakteristika bilingválneho jazykového úzu.
- Bilingvizmus z psycholingvistického a sociolingvistického hľadiska. Bilingválne kompetencie.
- Bilingvizmus jednotlivcov a bilingvizmus spoločnosti.
- Prepínania kódu, zmena kódu, miešanie kódu, zmena jazyka. Aditívny a subtraktívny bilingvizmus.
- Lingvistické aspekty bilingvizmu. Interferencie na rôznych úrovniach jazyka – lexikálne, fonetické, morfológické a syntaktické výpožičky.
- Diglosia. Spoločenská viacjazyčnosť. Jazyková diskriminácia, stigmatizácia, jazykový prestíž.
- Výskum dvojjazyčnosti s párom maďarčiny v Karpatskej kotline, jazykové variety maďarského jazyka.
- Regionálna varieta maďarského jazyka maďarskej komunity na Slovensku. Pojem pluricentrizmu.
- Používania menšinového jazyka v administratíve, subtraktívny a additívny bilingvizmus v menšinových komunitách.
- Dvojjazyčnosť - dôsledky pre kognitívny vývin.
- Dvojjazyčnosť v rodine, charakteristické črty rannej a neskorej dvojjazyčnosti.
- Vyvážená a dominantná dvojjazyčnosť z hľadiska jedinca aj komunity.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

SKUTNABB-KANGAS T.: Menšina, jazyk a rasizmus. Bratislava: Kaligram, 2000. ŠTEFÁNIK J.: Jana Birova – Monika Barancova – Zuzana Simkova: K pojmosloviu bilingvizmu, plurilingvizmu a viacjazyčnej interkultúrnej kompetencii alebo sme všetci viacjazyční? X^Linguae Journal, Volume 9 Issue 2, April 2016, ISSN 1337-8384

Bilingvizmus na pozadí dvoch morfológicky odlišných typov jazykov. Intenčný bilingvizmus u detí. Bratislava: UK, 2000.

BARTHA Cs.: A kétnyelvűség alapkérdései. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999. Strana: 82 CSERESNYÉSI L.: Nyelvek és stratégiák avagy a nyelv antropológiája. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2004.

Szociolingvisztikai és dialektológiai szöveggyűjtemény = Zbierka textov zo sociolingvistiky a dialektológie / Károly Presinszky 1. vyd. - Nitra : UKF, 2014.

Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.

Ronald Wardhaugh: Szociolingvisztika. Osiris, Budapest, 1995.

Lanstyák István: A magyar nyelv Szlovákiában. Osiris, Budapest, 2000.

Lanstyák István: Gondolatok a nyelvek többközpontúságáról (Különös tekintettel a magyar nyelv Kárpát-medencei sorsára) <http://www.jamk.hu/ujforras/960603.htm>

Kenesei István szerk. 2000. Nyelvünk sokfélesége. A nyelv és a nyelvek, 113–125. Buda-pest: Gondolat. (4. kiadás.) http://www.nytud.hu/nyelv_es_nyelvek/

Susan Gal: Mi a nyelvcseré és hogyan történik? http://www3.umiz.at/de/datenbanken/ddb/publikationen/Mi_a_nyelvcseres_es_hogyan_tortenik.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022					
Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022					